

Ulighed i kønnenes levevilkår

Fremtidens mænd 2030: Ufaglærte og udkantsdanskere

Mænd i 30'erne er allerede i dag overrepræsenteret i udkantsdanmark. En tendens som vil blive forstærket i fremtiden. I løbet af de næste 20 år vil kvinders andel af de 30-39-årige således stige i Nordsjælland, mens den vil falde i Vestjylland. Oveni kommer, at de unge kvinder i dag er langt bedre til at uddanne sig end de unge mænd. Dermed står de danske kvinder til at blive vinderne på fremtidens arbejdsmarked, hvor efterspørgslen efter uddannet arbejdskraft i de kommende år stiger markant.

af chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**
og stud.polit **Andreas Mølgaard**

28. marts 2011

Analysens hovedkonklusioner

- Blandt personer i 30'erne er kvinder overrepræsenteret i områderne omkring København, mens mænd er overrepræsenterede i områder som Vestjylland, Nordjylland, Østsjælland og Lolland. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsprognose vil forskellene være endnu tydeligere om 20 år, hvor kvinder vil udgøre en stigende andel i Nordsjælland og mænd en stigende andel i Vestjylland.
- Unge kvinder gennemfører i højere grad en uddannelse, end unge mænd gør. Med de nuværende tendenser står 14 pct. af pigerne uden en uddannelse ud over folkeskolen, mens 19 pct. af drengene står uden uddannelse ud over folkeskolen.
- I fremtiden vil der blive en øget efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft og en faldende efterspørgsel efter ufaglært arbejdskraft. Dette rammer i høj grad mændene, da de oftest står uden uddannelse ud over folkeskolen.

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Fremtidens "tabere" er mænd

Der er en række tendenser til stigende ubalancer mellem kønnene. Allerede i dag er der en overvægt af mænd i 30'erne i Udkantsdanmark, mens der er en overvægt af kvinder i 30'erne i Nordsjælland. Samtidig har pigerne i mange år været bedre til at uddanne sig, end drengene har. Endelig viser de nyeste tal, at beskæftigelsesfaldet efter krisen især har ramt de unge mænd.

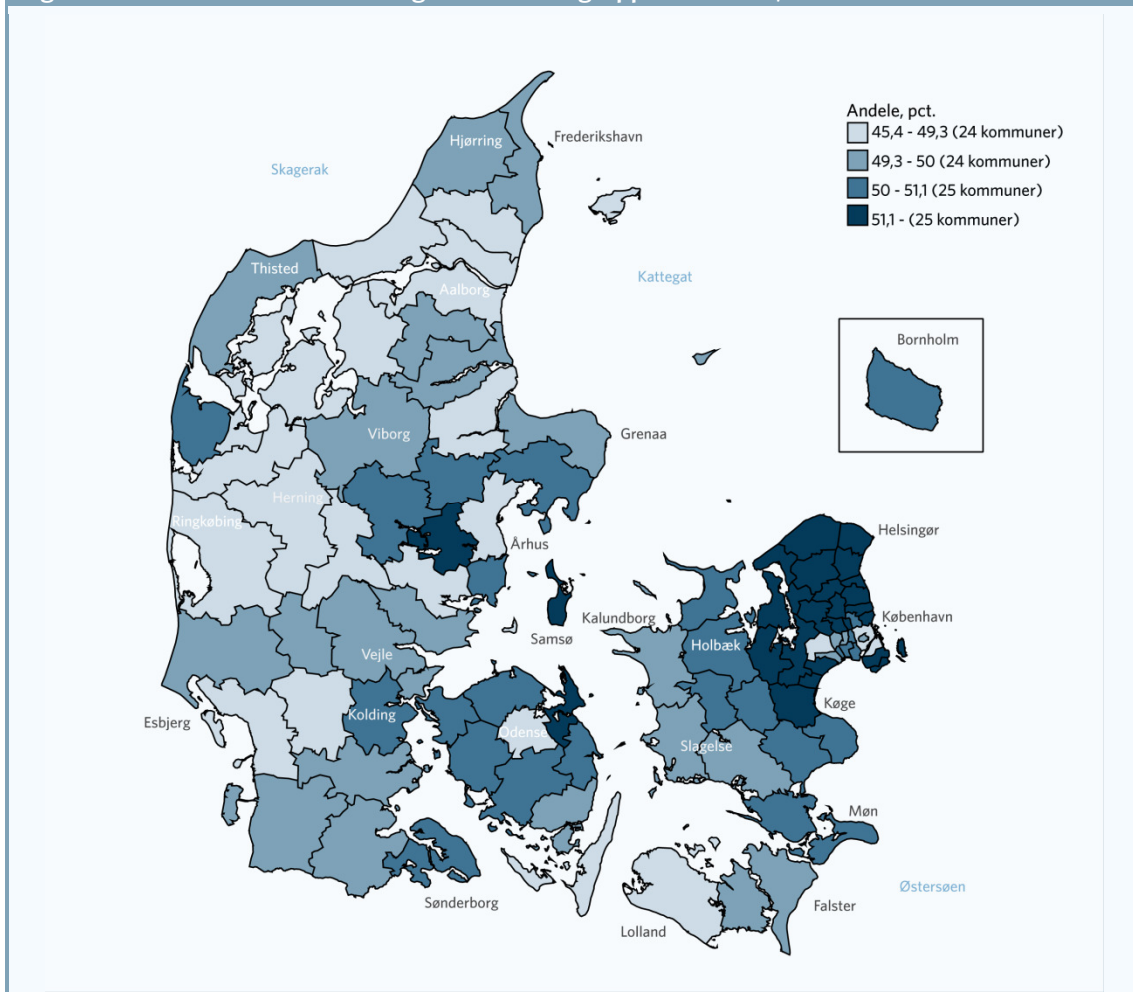
I fremtiden vil der i stigende grad være efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft, mens efterspørgslen efter ufaglærte vil falde. Dette vil specielt ramme mændene, da de er dårligere til at få en uddannelse, end kvinderne er.

Flest mænd i Udkantsdanmark, flest kvinder i Nordsjælland

En måde at illustrere geografiske ubalancer mellem mænd og kvinder er ved at se på den geografiske fordeling i aldersgruppen i 30-39 år. Det er typisk den aldersgruppe, hvor uddannelsen er færdiggjort, og man stifter familie.

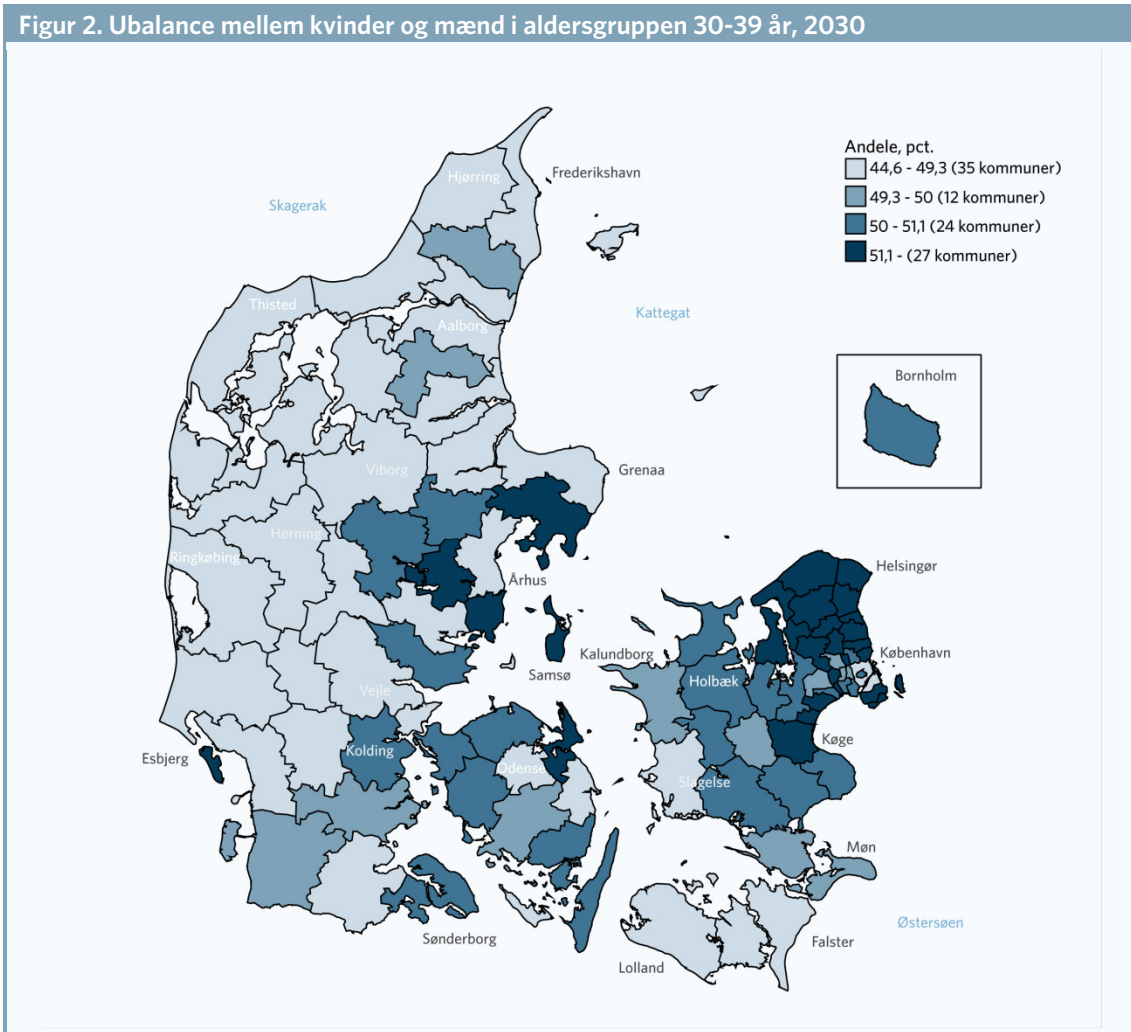
Ser man på denne aldersgruppe, er der allerede i dag ubalancer mellem, hvor mænd og kvinder bor. Mens mænd er overrepræsenteret i Vestjylland, Nordjylland, Østsjælland og Lolland, så er kvinder overrepræsenteret i områderne omkring København. Ubalance mellem mænd og kvinder i 30'erne er illustreret i figur 1. I figuren er de lyse kommuner de områder, hvor der er flere mænd end kvinder i 30'erne, mens de mørke kommuner er de områder, hvor der er flest kvinder.

Figur 1. Ubalance mellem kvinder og mænd aldersgruppen 30-39 år, 2010

Anm.: Ubalance er angivet ved andelen af kvinder i kommunen. I beregningen er der kun anvendt personer i alderen 30-39 år.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Ved hjælp af befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik kan man se, hvordan disse ubalancer mellem kønnene udvikler sig fremover. Ifølge den prognose vil der i alle vestjyske og nordjyske kommuner være en overvægt af mænd i forhold til kvinder i 2030. Samtidig vil der være en klar overvægt af mænd på Lolland-Falster. I Nordsjælland samt det østlige af sjælland er det fortsat kvinderne, som er i overtal, ligesom de vil være i en række kommuner omkring Århus. Det er vist i figur 2.

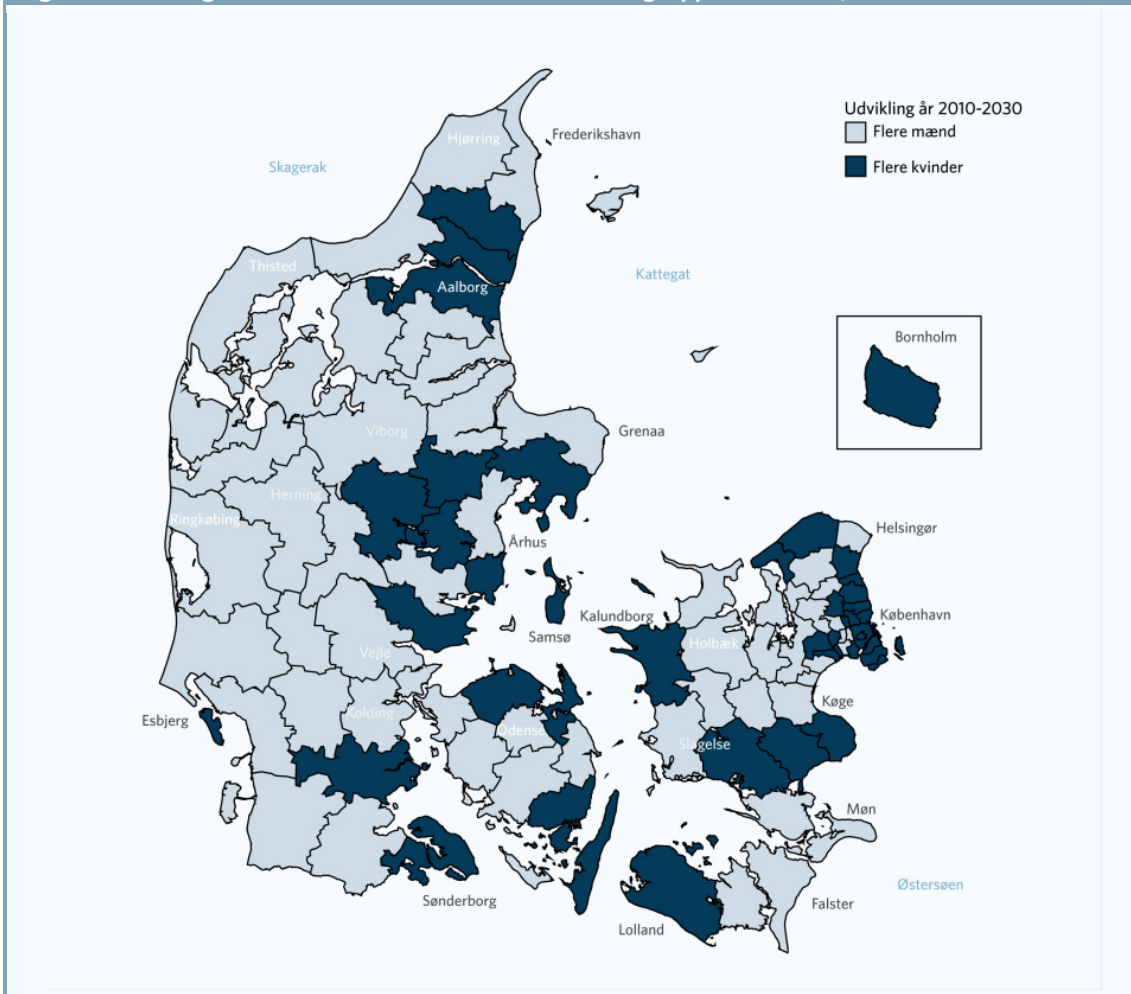

Anm.: Som i figur 1.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks befolkningsprognose

For at give et billede af i hvilke kommuner andelen af mænd og kvinder stiger i, er der i figur 3 vist udviklingen i ubalancen mellem kønnene for år 2010-2030.

I figuren er de lyse kommuner områder, hvor andelen af mænd i 30'erne i forhold til andelen af kvinder i 30'erne er stigende. Det er påfaldende, at mange kommuner i Jylland vil opleve, at andelen af mænd vil vokse frem mod 2030, specielt i Vest- og Nordjylland. Undtaget fra dette er dog bl.a. kommunerne omkring Århus og Aalborg, hvor andelen af kvinder vil stige. Ser man på Sjælland, er det bemærkelsesværdigt, at en lang række af kommunerne nord for København vil opleve en stigning i andelen af kvinder.

Figur 3. Udviklingen i ubalance mellem kønnene i aldersgruppen 30-39 år, 2010-2030

Anm.: Udviklingen i ubalancen er fundet ved forskellen i pct.-point mellem ubalancerne i år 2030 og 2010 i de enkelte kommuner.. Der er kun set på personer i alderen 30-39 år.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

I tabel 1 er de ti kommuner med relativt flest mænd i 2030 blandt befolkningen i aldersgruppen 30-39-årige vist.

Tabel 1. Andel kvinder i de ti kommuner med relativt færrest kvinder i 2030			
	2010	2030	Vækst
		Pct.	
Vesthimmerlands	48,5	46,4	-4,4
Skive	48,2	46,7	-3,0
Ringkøbing-Skjern	49,3	47,2	-4,3
Billund	49,6	47,4	-4,4
Mariagerfjord	49,5	47,6	-3,9
Frederikshavn	50,0	47,7	-4,5
Thisted	49,8	47,8	-4,0
Holstebro	48,7	47,8	-1,8
Struer	48,6	47,9	-1,6
Morsø	48,3	47,9	-0,8

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Af tabellen ses det, at i f.eks. Vesthimmerlands Kommune i 2030 vil kvinderne kun udgøre 46,4 pct. af denne aldersgruppe, hvilket er et fald på 4,4 pct. fra i dag. Også de andre ni kommuner på listen med flest mænd vil ifølge prognosen opleve et fald i andelen af kvinder i aldersgruppen 30-39 år. Det er interessant at bemærke, at alle kommuner i top 10 ligger i Jylland.

I tabel 2 er de ti kommuner, der ifølge prognosen vil have relativt flest kvinder i 2030, vist. Af tabellen ses det, at kommuner som Hørsholm, Dragør, Gentofte og Rudersdal, der i dag har en overrepræsentation af kvinder i alderen 30-39 år, vil opleve en vækst i overrepræsentationen af kvinder frem mod 2030. Ifølge prognosen vil 56,6 pct. af indbyggerne i Hørsholm i aldersgruppen 30-39 år således være kvinder. Det betyder altså, at der i 2030 vil være 30 pct. flere kvinder end mænd i aldersgruppen 30-39 år i Hørsholm.

Tabel 2. Andel kvinder i de ti kommuner med relativt flest kvinder i 2030			
	2010	2030	Vækst
		Pct.	
Hørsholm	55,2	56,6	2,5
Dragør	54,1	56,0	3,5
Gentofte	54,0	55,2	2,2
Rudersdal	54,3	54,9	1,1
Furesø	53,4	54,4	1,9
Tårnby	52,8	53,9	2,0
Allerød	53,6	53,6	0,0
Egedal	54,4	53,4	-1,8
Fredensborg	52,9	53,4	0,9
Solrød	53,6	53,3	-0,5

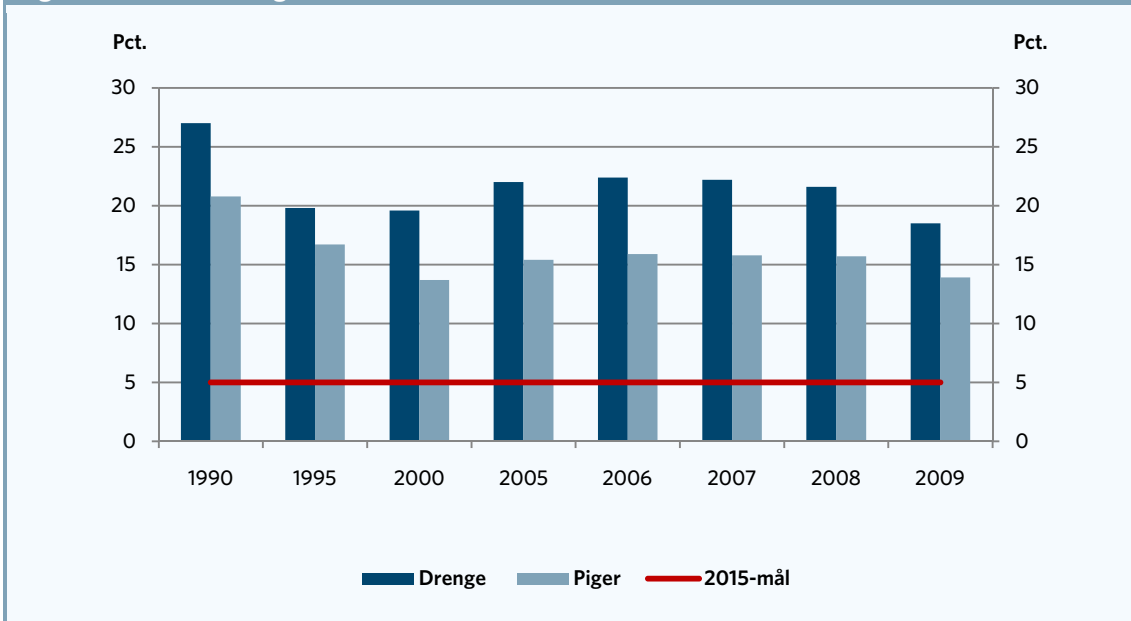
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Flest drenge står uden uddannelse ud over folkeskolen

Regeringen har en målsætning om, at kun 5 pct. af en ungdomsårgang må stå uden en ungdomsuddannelse. Der er dog fortsat et godt stykke vej til at opfylde denne målsætning, og specielt drengene har i en årrække været et godt stykke efter pigerne, når det kommer til at få en ungdomsuddannelse. I figur 4 er vist andelen af en ungdomsårgang, der 25 år efter folkeskolen ikke har en ungdomsuddannelse.

Det er specielt drengene, som har vanskeligt ved at få taget sig en ungdomsuddannelse, idet godt 19 pct. står uden en ungdomsuddannelse, mens det for pigernes vedkommende er 14 pct., som ikke har nogen ungdomsuddannelse 25 år efter folkeskolen.

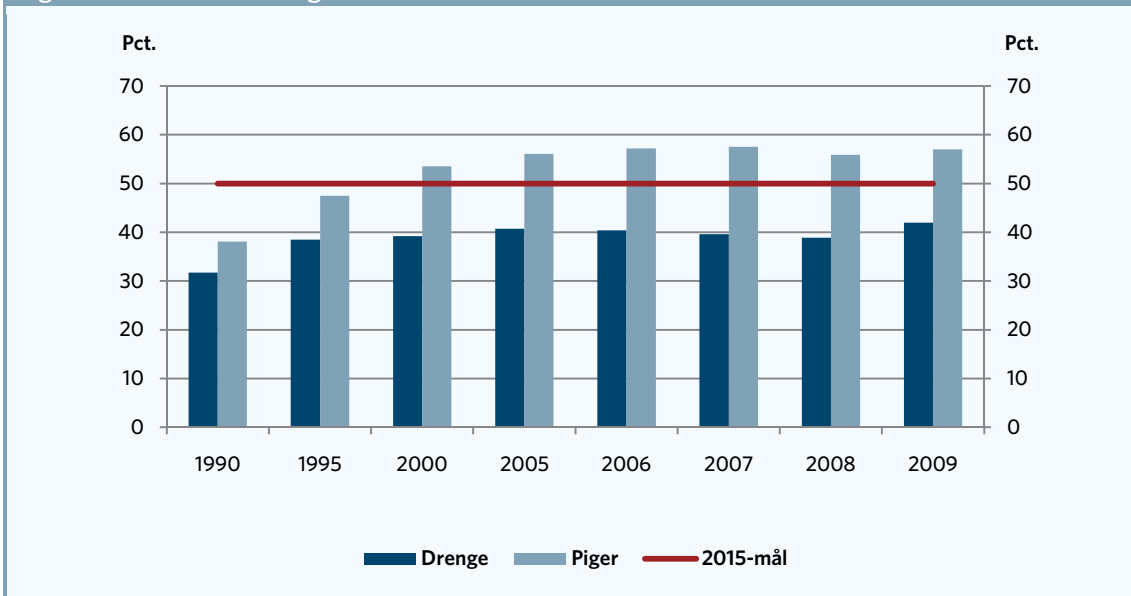
Figur 4. Andel uden ungdomsuddannelse 25 år efter 9. klasse

Anm.: Figuren viser andelen af en ungdomsårgang, der ikke har fået en ungdomsuddannelse 25 år efter 9.klasse (dvs. som 41-årige).
 Kilde: AE på baggrund af UNI-C's profilmodel.

Den samme tendens gør sig gældende, hvis man ser på andelen, som får en videregående uddannelse. Her er den officielle målsætning, at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Denne målsætning opfylder pigerne allerede, mens drengene ligger et godt stykke under målsætningen. For pigerne er det således 57 pct., der får en videregående uddannelse, mens det er 42 pct. af drengene. Det er vist i figur 5.

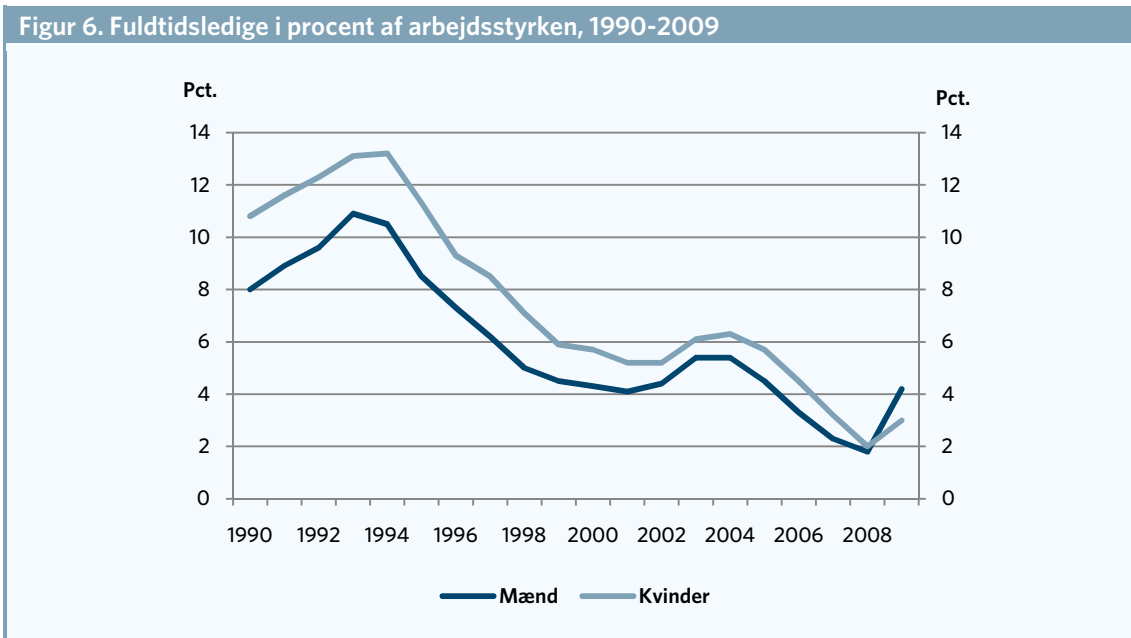
Figur 5. Andel med videregående uddannelse 25 år efter 9. klasse

Anm.: Figuren viser andelen af en ungdomsårgang, der får en videregående uddannelse.
 Kilde: AE på baggrund af UNI-C's profilmodel.

Unge mænd ramt af fald i beskæftigelsen

I mange år har ledigheden for kvinder ligget over ledigheden for mænd. I forbindelse med finanskrisen vendte billedet dog, og ledigheden for mænd er nu højere end ledigheden for kvinder. Det skyldes først og fremmest, at en højere andel af mændene er ansat i den private sektor, der i første omgang blev hårdt ramt af krisen. Udviklingen i arbejdsløsheden for mænd og kvinder er vist i figur 6 nedenfor.

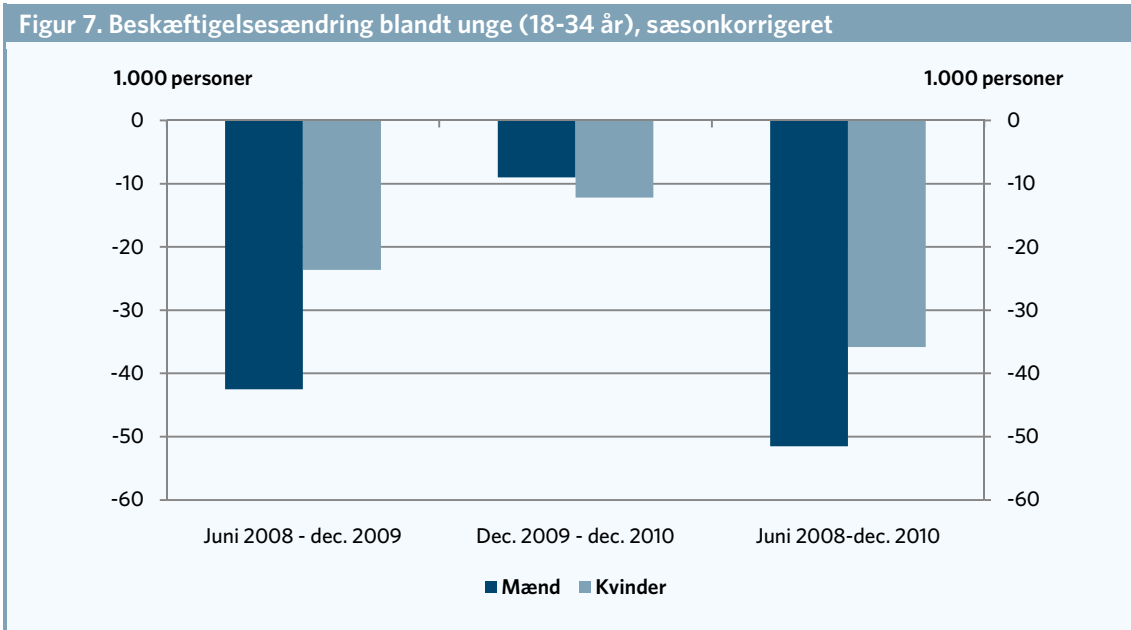
Kilde: AE på baggrund af Statistikbanken.

Siden sommeren 2008, hvor arbejdsløsheden begyndte at stige, er antallet af beskæftigede lønmodtagere mellem 18 og 64 år faldet med 136.000 personer. Heraf står de unge 18-34-årige for et beskæftigelsesfald på 87.000 personer og står dermed for næsten to tredjedele af det samlede beskæftigelsesfald blandt de 18-64-årige. Det svarer til, at beskæftigelsen er faldet med godt 10 pct. for de 18-34-årige i løbet af 2½ år (juni 2008 til december 2010).

Faldet i beskæftigelsen blandt de unge (18-34 år) har navnlig ramt de unge mænd. Af det samlede (sæsonkorrigerede) beskæftigelsesfald blandt unge på 87.000 personer fra sommeren 2008 til udgangen af 2010 står mænd således for 51.000 personer - dvs. næsten 60 pct. Det fremgår at figur 2.

Samtidig viser figuren, at det navnlig var i perioden frem til udgangen af 2009, at beskæftigelsen faldt særligt kraftigt blandt mænd. I denne periode faldt beskæftigelsen blandt unge mænd med 42.000 personer, mens beskæftigelsesfaldet blandt unge kvinder var 24.000 personer.

Baggrunden for, at beskæftigelsen faldt mest blandt unge mænd i den første del af den økonomiske krise, er formentlig, at beskæftigelsesfaldet i første omgang ramte industrien og byggeriet hårdt - dvs. typiske "mandebrancher".

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og DREAM, december 2010.

Beskæftigelsesfaldet blandt unge mænd på 51.000 personer i de seneste 2½ år svarer til, at beskæftigelsen er faldet med knap 12 pct. i perioden. For unge kvinder er beskæftigelsen til sammenligning faldet med knap 9 pct.

I fremtiden vil der i stigende grad blive efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft, mens efterspørgslen efter ufaglært arbejdskraft vil være faldende. Dette kan ramme mændene ekstra hårdt, da det oftere er de unge mænd, der ikke får en uddannelse. Fremover er der altså en stor restgruppe af mænd, der risikere at stå uden uddannelse, uden job og uden kvinder i Udkantsdanmark.